

Jugoslovenski profesorski kongres v Mariboru

Kongresu prisostvujejo delegati iz vseh pokrajin države — Profesorsko udruženje šteje 3000 članov — Prihodnje leto si bo zgradilo v Beogradu svoj dom

Maribor, 7. julija. V dvorani Narodnega doma je bil danes dopoldno otvoren XII. vsežravnji kongres jugoslovenskega profesorskega udruženja. Tekom včerajnjega dana je priselilo v Maribor okrog 200 delegatov iz vseh predelov naše Jugoslavije, da se posvetujejo o svojih stavnih vprašanjih in o važnih problemih, ki se tičejo našega srednjega šolstva.

Kongres je otvoril predsednik Glavnega odbora prof. Nedeljko Divac iz Beograda, ki je pozdravil visoke predstavnike oblastev in številne delegate ter stanovske tovariše. Otvoriti kongresa so med drugimi prisotvovali zastopnik kralja brigadni general Popović, zastopnik komandanta mesta polkovnik Putniković, okrožni inšpektor dr. Schaubach, zastopnik prosvetnega ministra inšpektor Kangrga, zastopnik trgovinskega ministra inšpektor Babić, mariborski podžupan dr. Lipold in šef srednjega šolstva pri prosvetnem oddelku kr. banske uprave dr. Kotnik.

Pozdravi kongresu

Za predsednika kongresa je bil izvoljen prof. dr. Rudolf Pečovnik iz Maribora, ki je zahvalil za izkazano zaupanje in takoj prevzel vodstvo kongresa. Nato je pozdravil kongres in imenu prosvetnega ministra inšpektora Kangrga, ki je med drugim dejal, da prosvetni minister visoko ceni mirno in tiho delo profesorskega udruženja, ki lahko zato vedno računa na njegovo podporo pri vseh akcijah. Za njim je izrekel pozdrave trgovinskega ministra inšpektora Bablč, ki je v svojih izvajanjih napovedal skorajšnjo objavo zakona o nameščenih trgovskih akademijah in strokovnih šol, ki spadajo v okvir trgovinskega ministra. V imenu bana dr. Marušiča je zboroval pozdravil okrožni inšpektor dr. Schaubach, ki je izrazil nado, da bodo profesorji tudi v bodoče posvetili svojo ljubezen patriotski vzgoji naše mladine. Končno je še imenu občine izrazil pozdrave zborovalem podžupan dr. Lipold, ki se je udrževali, da si je letos izbral obmejni Maribor za mesto svojega kongresa. S tem je bila otvoritvena svetecnost zaključena in je predsednik prekinil zborovanje za četrte ure.

Delo profesorske organizacije

Po zopetni otvoriti se je takoj pritele debata o poročilih, ki so bila že poprej razdeljena med zborovalec.

Prvi so je oglašil k besedi predsednik glavnega odbora prof. Nedeljko Divac, ki je obširno poročal o delu organizacije. Udrževalo je šteje danes ravno 3000 članov. Vse delo je usmerjeno na izboljšanje položaja profesorskega stanu in na procvit našega šolstva. Posebno je živalna akcija za zbiranje fondova za zgradbo Profesorskega doma. Uveden je progresivni davel na vse članstvo v iznosu 3 do 16 Din mesečno, ki je vrgel dosedaj že nad 50.000 Din, a bo časoma dal do 200.000 Din na leto. Skupno je doslej za gradbeni fond nabrala že nad 800.000 Din. Ker je nadaljnji 400.000 Din že zasiguranih, bo znašal fond ob koncu leta najmanj 1.2 milijona, kar bo dovolj, da se bo lahko že pomlad pričela gradba doma, ki je proračunana na dva milijona.

Mnogo dela je imela glavna uprava z novim uradniškim zakonom. Ni mogla realizirati vse želje in zahteve, posrečilo pa se je dosegli vsaj to, da je položaj profesor-

jev tudi po novem zakonu najmanj enako dober, kakor položaj ostalih državnih uradnikov z isto šolsko kvalifikacijo. V novem zakonu sta tudi dve točki, ki zadevata srednješolske nastavne, čeprav to ni bilo namenjan: določbi o napredovanju in prevedbi in določba, s katero so bili prisli nekateri profesorji zoper v kategorijo pripravnikov. Prosvetni minister je delegatom centralne uprave, ko so prišli k njemu intervenirat, obljubil, da bo ta trdota popravljena. Glavni odbor je dalje izpolnilo obljubo, da bodo jenki veroučitelje izenačeni s prejemki ostalih profesorjev. Urejena je tudi zadeva horiniranje ekskurzij, ki so uvedene z novim zakonom srednjih šolah. V teku leta bo ugodno rešeno tudi vprašanje reaktiviranja profesorjev, ki so bili v dobi strankarskih rezimov iz političnih razlogov predčasno upokojeni.

Glavni odbor je posvečal pozornost tudi terminologiji, ki je za številne predmete že do kraja izvršena. Prosvetno ministrstvo bo še v teku letosnjega leta pričelo uvajati izmenčeno terminologijo. V kratkom obdobju tudi nov pravilnik o praznovanju cerkevnih praznikov, ki bo važen zlasti za kraje z versko mešano šolsko mladino.

Po uveljavljanju novega uradniškega zakona je bila sklicana plenarna seja, ki je obravnavala izpremembo pravil, ki morajo ustreznati določbam zakona. Glavni odbor vzdržuje stalne zvezze z Mednarodnim profesorskim udruženjem in Udrženjem za srednješolski pouk in delegati našega udruženja se bodo tudi udeležili mednarodnega kongresa od 16. do 25. julija v Parizu. Članstvo stalno narašča, zlasti v beograjski in zagrebški sekcijs. Beograjska sekacija ima 103 pododborov s 1711 članimi, zagrebška 55 pododborov s 675 članimi, ljubljanska 14 pododborov z 266 članimi, sarajevska 19 pododborov z 248 članimi, splitska 7 pododborov s 101 članom, skupno torej 196 pododborov s 3001 članom. Lansko leto je štele udruženje v 196 članov. Organ udruženja »Glasnik« izhaja v 3100 izvodih. Knjižnica udruženja šteje 1600 knjig in je vzdorje urejena.

Po temperamentnem govoru predsednika je poseglo z manjšimi internimi zadevami v debatu še nekaj delegatov, nakar je bil kongres prekinjen do jutri zjutraj ob 9.

Razstava mariborskega tiska

Popoldne so se delegati odpravili v manjših skupinah na izlete v mariborskem okolju, največ jih je potihalo na Mariborski otok, kjer so se divili vzorno urejenemu kopalnišču, od tam pa so krenili v višarsko šolo, kjer so bili pogosteni od vedenja prijaznega direktorja.

Ob velikem številu kongresnikov je bila opoldne v kazinu dvorani otvorenja razstava mariborskega tiska in razstava slik prof. Kosa. Razstavo je otvoril ravnatelj dr. Tomišek, ki je imel pri tej priliki krajši govor, v katerem je obrazložil gospodarenje slovenske knjige v naši stolnici proti Germanom in Romanom. Opozarjal jih je na dejstvo, da je izsel iz mariborske gimnazije največji slavist po-knjini Miklošič. Po otvoriti sta vodila govor po razstavi ravnatelj knjižnice govor Janko Glaser in prof. Baš, ki sta razstavo tudi organizirala. Zvečer se je vršil v veliki unionski dvorani svečan banket.

Boljševiški vodja priznava polom komunizma

Senzacionalen govor Stalina — Popolna enakost je nemogača — Brez intelligence ne gre

Berlin, 7. julija. »Vossische Zeitung« poroča iz Moskve: Nedavno je imel Stalin na zaupni konferenci sovjetskih komisarjev govor, ki je bil objavljen šele sedaj in ki je izrazil velikansko pozornost. Že poprej se je govorilo, da bo prišlo v sovjetskem carstvu do temeljnih sprememb in da namerava sovjetski režim opustiti doseganje radikalne komunistične metode ter se vrnilti polagomu h kapitalističnemu gospodarskemu sistemu, ki naj postane zopet stebor socializiranega ruskega gospodarstva. Te govorice je sedaj Stalin oficijelno potrdil in призна, da drugače ne bo mogoče dokončati petletke in doseči nameravane industrializacije. Stalinova izjava pomeni formalno napoved in svečano deklaracijo novega kurza.

Z moško besedo, kakor že v mnogih svojih prejšnjih govorih, zahteva Stalin tudi tokrat od svojih somišljencov, naj zažegejo, kar so dolej oboževali. Izmed smernic, ki jih je navedel Stalin v svojem govoru za bodoče narodno gospodarstvo sovjetske Rusije, je ena najvažnejših zopetna diferencijacija delavskih mez. Dosedaj so bili delavci plačani vsi po enakem kluču, le inozemski strokovnjaki so uživali posebne bonite in ogromne plače, dočim je domača delavstvo moralno dopričnati zrtev. Stalin uvideva, da se tako metoda ne obnese in da ubijajo slabe plače veselje do dela. Zato se bo zopet uvedlo boljše plače za kvalificirane delavce ter priznala razlika za lažje in težje delo. Delavstvu naj se da s tem pobudo za večjo strokovno izobrazbo in veselje do dela, ki mu proži višji zasluzek. Stremljenie po večjih dohodkih naj postane gonilna sila sovjetskega delavca. Da bi ovrgel morebitne očitke svojih nasprotnikov, če da to ni v skladu z načeli komunizma, ki odreja plače ne po delu, marveč po pravici do ekistence, se je Stalin v svojem govoru skliceval na Marx in Lenina.

Papeževa poslanica katoliškemu svetu

Rim, 5. julija. Spor med Vatikanom in Kirinalom, ki je bil sredi junija, neposredno po silovitih demonstracijah fašizma proti Katoliški akciji, v stadiju nekakega premirja za pogajanja med obema taboroma, se je od takrat ne toliko postrril, kakor pogobil. Med pogajanjem senatnega predsednika Federonija in kardinala Pacellijsa so javni izbruhni fašistične nevolje proti katoliškim organizacijam in cerkevnim institucijam sicer ponehali, vendar je vzbudilo pozornost, da se niso pokazali nikaki pojavi reakcije prebivalstva na krute prijeme vladnih organov, in mnogi so to komentirali tako, da je pozicija cerkve med italijanskim ljudstvom že zelo slabotna. Zlasti fašisti so zatrjevali, da italijansko ljudstvo nikoli ni bilo klerikalno, dasi je nesporno silno religiozno. Duh starega italijanskega liberalizma in framasonstva ni izumrl, marveč se je takoj pojaval, brzo je fašizmu prišel do prvega spora s cerkvijo. Pozabljena so bila preganjanja prejšnjih let, pozabiljen je bil lateranski sporazum fašizma s papeštvo, ki so ga italijanski liberalci tako silno zamerili Mussoliniju, in fašizem bi se ne bil povzpel do tako brutalnega napada na katoliško akcijo, da si ni bil svet, da stoja za njim v borbri proti Vatikanu do malega leta 1927. Pozneje so se vasi tovariši vracali preko našega Srema, kjer so jih okincali z našimi zastavami. Tako je dobil vaš polk s polno pravico jugoslovensko ime, in je obenem simbol neporušenega večnega krvnega bratstva in nekdanje prošlosti, za se danjost in vso bodočnost. To bratstvo združuje vse naše gile za ohranitev svobode in neodvisnosti češkoslovaške republike in kraljevine Jugoslavije do zadnje kapljive krv. Do zadnjega zdihljaja.«

»Vsi vemo, da morata naša dva naroda izpolniti svoje zgodovinsko poslanstvo v človečanstvu, to je da morata biti sigurni porok miru na svetu in ohraniti svoj lastni razvoj in svoj narodni obstoj. Jugoslavija je ponosa na vaš polk, ker ve, da predstavlja s svojim oficirskim zborom in svojimi vojaki vse vrline onega velikega češkoslovaškega duha, ki je v borbi za svobodo zadivil vse svet. Mi vemo, kolika je ljubezen v vaših vrstah za nas in izvsega srca vračamo to ljubezen. Naš veliki narodni vodja, naš kralj, vam je sam izročil jugoslovenski prapor, znamenje naše svobode in naše časti. On je vedel, da vam ga lahko izroči s polnim zaupanjem, kakor bi ga izročil svoji lastni vojski. Ne bojte se tudi za vaš prapor pri nas, ker ga čuvamo, kakor da bi ga čuvali vi sami. Bodite pozdravljeni z osemom in štiridesetimi. Pozdravljeni vi Jugosloveni češkoslovaške vojske in v vami vsa slavna češkoslovaška vojska, čuvarica narodne svobode in braniteljica bratske nam zemlje Češkoslovaške, ki nam je kot druga domovina. Kliknimo »Živelj nej« in kliknimo »Živelj njen vodja«, ki je tudi nam očetovski prijatelj v učitelj, predstavnik Masaryk!«

Poslanik dr. Kramer je pozdravil med drugim:

»Vaš polk nosi ime in našo zastavo v češkoslovaški vojski, daleč tam na jugu pa nosi eden izmed naših najbolj strurnih polkov, 21. pešpolk, vaš ponosni prapor. Niti vaš polk in niti naš polk nista dobila jugoslovenske, oziroma češkoslovaške zastave slučajno. Oba sta elitna oddelka v svojih vojskah in oba sta pridobljena s svojimi imeni po zaslugah svojih hrabrih vojakov. Vaši tovariši so se v sestavni vojni udeležili Topličke pobune leta 1927. Pozneje so se vasi tovariši vracali preko našega Srema, kjer so jih okincali z našimi zastavami. Tako je dobil vaš polk s polno pravico jugoslovensko ime, in je obenem simbol neporušenega večnega krvnega bratstva in nekdanje prošlosti, za se danjost in vso bodočnost. To bratstvo združuje vse naše gile za ohranitev svobode in neodvisnosti češkoslovaške republike in kraljevine Jugoslavije do zadnje kapljive krv. Do zadnjega zdihljaja.«

»Vsi vemo, da morata naša dva naroda

Bratstvo med češkoslovaško in jugoslovensko vojsko

Praga, 7. julija. h. Jugoslovenski poslanik dr. Kramer je obiskal danes 48. jugoslovenski polk v Benešovu pri Pragi. Na kolodvoru so ga sprejeli zastopniki polka, številna oficirska delegacija in predstavniki oblastev. S poslanikom so potovali do sedanji vojni ataš polkovnik Tešanović in novi vojni ataš polkovnik Joksimović ter tiskovni referent Živković. Dr. Kramer se je odpeljal s kolodvora v vojašnico, kjer je odprel raport in si je ogledal vojašnico. Nato je pozdravil polk s kratkim nagovorom, v katerem je izvajal med drugim:

»Vaš polk nosi ime in našo zastavo v češkoslovaški vojski, daleč tam na jugu pa nosi eden izmed naših najbolj strurnih polkov, 21. pešpolk, vaš ponosni prapor. Niti vaš polk in niti naš polk nista dobila jugoslovenske, oziroma češkoslovaške zastave slučajno. Oba sta elitna oddelka v svojih vojskah in oba sta pridobljena s svojimi imeni po zaslugah svojih hrabrih vojakov. Vaši tovariši so se v sestavni vojni udeležili Topličke pobune leta 1927. Pozneje so se vasi tovariši vracali preko našega Srema, kjer so jih okincali z našimi zastavami. Tako je dobil vaš polk s polno pravico jugoslovensko ime, in je obenem simbol neporušenega večnega krvnega bratstva in nekdanje prošlosti, za se danjost in vso bodočnost. To bratstvo združuje vse naše gile za ohranitev svobode in neodvisnosti češkoslovaške republike in kraljevine Jugoslavije do zadnje kapljive krv. Do zadnjega zdihljaja.«

»Vsi vemo, da morata naša dva naroda

izpolniti svoje zgodovinsko poslanstvo v človečanstvu, to je da morata biti sigurni porok miru na svetu in ohraniti svoj lastni razvoj in svoj narodni obstoj. Jugoslavija je ponosa na vaš polk, ker ve, da predstavlja s svojim oficirskim zborom in svojimi vojaki vse vrline onega velikega češkoslovaškega duha, ki je v borbi za svobodo zadivil vse svet. Mi vemo, kolika je ljubezen v vaših vrstah za nas in izvsega srca vračamo to ljubezen. Naš veliki narodni vodja, naš kralj, vam je sam izročil jugoslovenski prapor, znamenje naše svobode in naše časti. On je vedel, da vam ga lahko izroči s polnim zaupanjem, kakor bi ga izročil svoji lastni vojski. Ne bojte se tudi za vaš prapor pri nas, ker ga čuvamo, kakor da bi ga čuvali vi sami. Bodite pozdravljeni z osemom in štiridesetimi. Pozdravljeni vi Jugosloveni češkoslovaške vojske in v vami vsa slavna češkoslovaška vojska, čuvarica narodne svobode in braniteljica bratske nam zemlje Češkoslovaške, ki nam je kot druga domovina. Kliknimo »Živelj nej« in kliknimo »Živelj njen vodja«, ki je tudi nam očetovski prijatelj v učitelj, predstavnik Masaryk!«

Poslanik dr. Kramer je pozdravil med drugim:

»Vaš polk nosi ime in našo zastavo v češkoslovaški vojski, daleč tam na jugu pa nosi eden izmed naših najbolj strurnih polkov, 21. pešpolk, vaš ponosni prapor. Niti vaš polk in niti naš polk nista dobila jugoslovenske, oziroma češkoslovaške zastave slučajno. Oba sta elitna oddelka v svojih vojskah in oba sta pridobljena s svojimi imeni po zaslugah svojih hrabrih vojakov. Vaši tovariši so se v sestavni vojni udeležili Topličke pobune leta 1927. Pozneje so se vasi tovariši vracali preko našega Srema, kjer so jih okincali z našimi zastavami. Tako je dobil vaš polk s polno pravico jugoslovensko ime, in je obenem simbol neporušenega večnega krvnega bratstva in nekdanje prošlosti, za se danjost in vso bodočnost. To bratstvo združuje vse naše gile za ohranitev svobode in neodvisnosti češkoslovaške republike in kraljevine Jugoslavije do zadnje kapljive krv. Do zadnjega zdihljaja.«

Poslanik dr. Kramer je pozdravil med drugim:

»Vaš polk nosi ime in našo zastavo v češkoslovaški vojski, daleč tam na jugu pa nosi eden izmed naših najbolj strurnih polkov, 21. pešpolk, vaš ponosni prapor. Niti vaš polk in niti naš polk nista dobila jugoslovenske, oziroma češkoslovaške zastave slučajno. Oba sta elitna oddelka v svojih vojskah in oba sta pridobljena s svojimi imeni po zaslugah svojih hrabrih vojakov. Vaši tovariši so se v sestavni vojni udeležili Topličke pobune leta 1927. Pozneje so se vasi tovariši vracali preko našega Srema, kjer so jih okincali z našimi zastavami. Tako je dobil vaš polk s polno pravico jugoslovensko ime, in je obenem simbol neporušenega večnega krvnega bratstva in nekdanje prošlosti,

Naši kraji in ljudje

Smrt priljubljenega delavskega veterana

Pokojnik s soprogo v krogu številne družine.

Tribunj, 6. julija.
V sredo smo pokopali upokojenega rudarja g. Jakoba Zupana, ki je bil zaradi številne in dobro odgojene družine v Trbovljah znana osebnost. Pri rudniku je delal v rovu 35 let. Imel je tako pestro preteklost. Rudil se je leta 1859. V Pravtrem kot sin malega posetnika. Starši je izgubil v rani mladosti. Tiste čase šolske obveznosti še ni bilo, zato je obiskoval samo ure verouka, ki je bil takrat menda najvažnejši predmet. S 17 leti je začel delati v rudniku v rovu sbaron Passettij, delal je samo 4 leta, nakar je moral k vojakom. Po odsluženem vojaškem roku je gnalo mladega moža v svet, na slovanski jug. Delal je v Dolnji Tuzli, od tam je šel v Vojsko in potem zopet v Vrdnik v Sremu, kjer se je oženil s tamko domačinko, roj. Boch. Delal je tudi

v Zenici, potem pa kot kurjač na parobru na Drinu. V Trbovlje se je preseil 1. 1894. in delal v rovu celih 35 let, nakar je stopil v pokoj, katerega pa ni dolgo užival.

Pokojnik je bil izredne prirodne inteligence. Na slovenskem jugu so je navzel slovenskih idej, katerim je ostal zvest do svoje smrti. V tem duhu je odgovil tudi svojo številno družino. Bil je dobrega srca in zdravega humorja, zaradi česar je bil splošno priljubljen. Bil je vzoren oče, ki je svojo številno družino kljub majhnemu dohodku dobre preskrbel. S svojo zakonsko družico Frančiško je živel v najlepši slogi in upal, da dočaka še zlato poroko, kar pa mu ni bilo dano.

Dobremu možu, rudariju — tpmu, ča-
sten spomin!

Sirota v rokah brezvestnega zločinka

Neznan vlonilec je prisilil zapuščenega dečka, da bi mu pod Rožnikom pomagal v vlonu

Ljubljana, 7. julija. Poletne noči so tako zapeljive in nudijo marsikom več zabave kakor pa prevroči solnični dnevi. Ljudje se zbirajo ob mramku v raznih parkih, posedajo v vrtovih pri pivu in drugih hladilnih pijačah, se sprejajajo po hladnih potih ali pa doma skozi okna opazujejo promet po ulicah. Z restavracijskih vrtov je čutti bližnje ali oddaljene glasove godbe, ki jih zmoti tu pa tam ropot avtomobilskih motorjev, tu in tam je čutti prešerni smeh, živahn pogovor in kdo bi si naposled mislil, kaj namrava in kdo je mlad tujec, ki se je lovil okrog vogalov, kakor bi ne vedel, ne kod ne kam...

Iz okolice Ptuja, iz Zavrča se je po čudnih avanturah pripeljal v Ljubljano komaj 16letni Anton K., sirota brez starčev in bližnjega sorodstva. Vsa leta je bil v domači okolici brez spominov. Bila ga je sama žalost in obup, obenem pa je občutil v srcu široko hrepnenje po svetu, po nečem lepšem. Nekoč se je seznanil s starejšim gospodom in z ljubezno gospo, ki se jima je sirota smilila. Pa sta mu pripovedovala o Ljubljani, o raznih znancih, o življenju v mestu in sta mu tudi omenila, da bi bil fantek prizpan za brivsko obrt. Tončku se je razdela stvar velemikavina in se je pred dnevi odločil za pot v Ljubljano. Med potom je doživel marsikaj, v glavnem pa je bil lačen. Bil je lačen zunaj in bil je lačen v mestu. V Ljubljani se je zatekel iz predmetna najprvo v središču mesta, pohajal z ulice v ulico in iskal mojstrov, ki bi ga sprejel kot vajenca. A ga ni našel. Nastala je noč in ko so posvetile električne in plinovne luči, je postal Tonček, mal Tonček-neznanec in tujec med množicami. Hodil je sem in tja in je ves dan spregovoril komaj par besedi. Bišla je že pozna ura, ko je slonel ob nekem

Vodil ga je v smeri proti Rožniku in ko sta prišla pod gozd, mu je kratko velel: Vidis tamkaj barako? Do tamkaj greva, odpri bočno, zlezle notri in odpril vrata!

Malemu Tončku stvar nikakor ni bila po godu, pričel se je tresti in spraševali neznanca, kaj namerava.

— Ne sprašaj, vse bo dobro, mu je odgovarjal tujci človek. Prejel ga je zopet za suknjič in ga prisilil, da se je povzpel do spranje v leseni steni. Tedaj šele se je Tonček zavezal, da dela nekaj nepoštenega in pričel je jokati. Jokal je tako pretresljivo, da so ga čuli stanovalec hiši v okolici. Tujec pa mu je grozil, ga dvignil še enkrat do okna in mu zabilica, da mora v notranjost barake, kjer naj odpre zaupnjena vrata, da more notri tudi on.

Vlom je bil že na pol izvršen, ko so se nemadoma za njunim hrbotom pojavile temne sence. Neznanec se je hipom zavedel nevarnosti, dočim je bil mal Tonček v pasti v baraki in ni mogel nikam. Njegov zapeljivec se je s par skoki pognal v temo. Tončka pa so privlekli iz barake vsega preplašenega. Sledila je pot na policijo, izpoved in tožbe, ki so se zdele prvotno le malo verjetne. Omeščalo pa se je tudi trdo srce ljudi, ki imajo posla sleheni dan tudi z najgoršimi zločinci, in zmaga lo je čustvo. Saj jim je govoril otrok, uboga sirota, ki je prisel v mesto za kruhom, za najkromnejšo eksistenco in je že bil na tem, da okusi vso propast mesta in elementov, ki delujejo v okrilju noči. Izjemoma morda je bil dečko, ki je imel preveliko zaupanje do samega sebe in poštovnosti drugih, ohranjen pošteni družbi in se bodo pobrigale za njegovo bodočnost oblasti, ki so v to poklicane.

Vlom je bil že na pol izvršen, ko so se nemadoma za njunim hrbotom pojavile temne sence. Neznanec se je hipom zavedel nevarnosti, dočim je bil mal Tonček v pasti v baraki in ni mogel nikam. Njegov zapeljivec se je s par skoki pognal v temo. Tončka pa so privlekli iz barake vsega preplašenega. Sledila je pot na policijo, izpoved in tožbe, ki so se zdele prvotno le malo verjetne. Omeščalo pa se je tudi trdo srce ljudi, ki imajo posla sleheni dan tudi z najgoršimi zločinci, in zmaga lo je čustvo. Saj jim je govoril otrok, uboga sirota, ki je prisel v mesto za kruhom, za najkromnejšo eksistenco in je že bil na tem, da okusi vso propast mesta in elementov, ki delujejo v okrilju noči. Izjemoma morda je bil dečko, ki je imel preveliko zaupanje do samega sebe in poštovnosti drugih, ohranjen pošteni družbi in se bodo pobrigale za njegovo bodočnost oblasti, ki so v to poklicane.

V smrt zaradi nedovoljene ljubezni

Mlada žena je ubila sebe in svoje dete, ker ji stari ljudski predsedki niso dovolili življenjske zveze z bratrcem

Velikanska je razlika med raznimi narodi v njihovem pojmovanju rodbine in vezi med posameznimi njenimi članji, posebno velika pa je tako razlika med narodi, ki jima je na njihovi visoki stopnji kulture in civilizacije z vsemi njunimi izročki že precej obledel pojem rodbine, in onimi, ki se jih v njihovi kulturni in civilizacijski zaostalosti skoraj vse njihovo življenje se vedno razvija v rodbinski skupnosti, kjer se je, kakor med našimi Crnogorci, se ohramila staroslovanska rodbinska zadružna, splošna. Med Francozi, Nemci, Angleži pa ni niti čudnega, če se bratrance poroči s sestrično, temveč so take zveze nekaj čisto navadnega, zlasti pa se tam, kjer gre za ohranitev skupnega imetja. Med nami Slovenci so take zveze že precej nenavadne, čemur je pač glavni vzrok ta, da je po katoških cerkevnih zakonih treba za tako zakonsko zvezo posebno dovoljenja in se vobču zakon med takima bližnjima sorodnikoma ne smatra za primeren in spodoven. Vse drugače pa med našimi brati pravoslavne vere in posebno se tistimi, ki se žive v zadruži. Tu so izrazi »bratručed, bratič, sestrič, bratručeda, sestrična« za našega bratranca in sestrično takoreč neznan, ker se uporablajo izključno izrazi »brat« in »sestra«, »brat od sestre«, »brat od ujke«, sestra od tetke itd., kar pomeni isto krvno vez med bratrcem in sestrično, kakor med bratom in sestro. »Rodjenim bratom« in »rodjeni sestri«. Da se v takih razmerah smatra ljubavnodnošč ali zakonska zveza med bratrcem in sestrično za nekaj nemogočega, nedovoljenega, pregrešnega in sramotnega, je pač popolnoma razumljivo. In če se vendar dogodi kaj takega, gotovo ni nobrega konca. To dokazuje tudi dogodek, ki se je dogodil te dni v vasi Keludre v beranski okolici.

Keludre je selo plemeča Babičev. Pa se je dogodilo tako nekako pred dvema letoma, da se je že nekoliko starejši Novak Babič — štel jih je že okoli 38 — zagledal v svojo 18letno sestrično Drago, kar so

Smrt podjetnega moža

V Šekloh pri Crikvenici je nemadno preminil g. Josip Lončarič, bivši veleprodajnik in industričnik iz Skradu, star 64 let. Bil je simpatičen in koncilijanten mož, in jo vžival splošno spoštovanje. Po ocetu je bil Hrvat, a po materi Slovenc. Njegova marljivost, inteligenca in izobražba so neobičajno dvigale njegovo podjetnost, tako da je uspešno konkureniral z velikimi podjetji. Znano je, da je gradil velik del proge dolenskih železnic od Novega mesta proti Karlovcu. Tudi pri železniških zgradbah v Bosni je bil udeležen.

Pred nekaj leti se je umaknil v zasebno življenje, ki ga je prezivil delno v Ljubljani, delno pa v Zagrebu. Svoja podjetja, milin in žago v Skradu in lesno trgovino, je prepustil svojim sinovom. Njegova najstaraša hčerka Maca je poročena z g. Venčetom Jakilom, lastnikom premožnika v Karmelu.

Pokojni Josip Lončarič je bil prijeten družbenik in v svojem prostem času vnet Nimrod. Bodil mu ohranjen časten spomin, njegovi rodbini pa naše iskreno sožalje!

Prijatelju Živku-begu v slovo

Ljubljana, 7. julija. Nenadoma si odšel na večno potovanje, dragi Živko. Kakor vselej poprej, urem v svojih sklepih si nas zapustil tako nemadno, da nam je zastalo srce ob tej težki vesti.

Zaplaval je Tvoj duh nad jugoslovenskozemljo, ki si jo tako ljubil, preletel vse kraje, ki si jih tolilikrat obiskal, obstal na snežnem Ljubotinu vrh Šar planine, kamor si nas hotel povesti baš te dni — in odšel v večnost.

Nič več ne bo stopala Tvoja noge po solnčni Dalmaciji, po tožno lepi makedonski zemlji, se spenjala po bosanskih in slovenskih planinah — Dubrovnik, ki Te je tolilikrat sprejel v svoje okrilje. Te ne bo več videl. Bili so ti pohodi na jug in nevarenih savskih valov. V soboto, ko je bilo na Savi vse polno kopalcev, je resil najprej g. Bertia Hauptman, potem pa 12letnega Štefana Sušnika. Oba sta bila v največji nevarnosti in jima je prisikel pogumni rešitelj — Živko.

Tvoj duh, dragi Živko, ki si ga krepl na teh potovanjih, ki nas je vse Tvoje tovariši nadvaldal s svojo ljubezljivostjo in preudarnostjo, je splaval nad nam. Ostali smo brez najboljšega tako nemadno, da naša srca ne morejo verjeti tej kruti resnici. Med nami si se vedno živ, med nami bo živel večno, predragi naš tovaris mladostnih, najlepših let. — Čuj nad nami, Živko, nad našimi potovanji z ono preudarnostjo kot nekoč — saj bomo vsi zaključili enkrat naša pota in se našli s Teboj. Ko Tvoj vlak že odhaja, Živko, Ti kliciš poslednji pozdrav za vse Tvoje ljubice prijatelje: Na svidenje!

Hasan paša.

Pri reumatičnih obolenjih

vseh vrst pomagajo edinole TOGAL tablete. Neštevilna priznanja dokazujojo, da so tablete učinkovite tudi v zastarelih slučajih, kjer so druga sredstva povsem odrekla. Ze en sam poskus Vas prepirča! Dobiva se v vseh lekarnah.

Zlata poroka

Slov. Bistrica, 7. julija. Zakonca Šimon in Marija Javornik iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici sta nedavno obhajala 54letnico svoje poroke. Mož je

dosegel 80, njegova žena pa 81 let starosti. Oba sta še čila in zdrava ter celo brez občil prebirata »Jutro«. Vso dolgo dobo svojega zakonskega življenja kmetujeva na lastni zemlji, ker sta odgovila in preskela sedmoro otrok.

**Elitni
Kino Matica**

Danes ob 4., ½8. in 9.½
Vaši ljubljenci:
Willy Forst

TEE NALTEEN, OSKAR KARL WEISS, ERNST VEREBES in PAUL VINCENTI
v nepozabni opereti veselih popevk

Tango ljubezni

Smeh, zabava, razkošje, balet itd.

Poleg tega nova miška »Mickey«

Tel. 2124

Na počitnicah še celo vedno mirin

KAVA HAG

Prvi javni nastop Sokola v Zg. Šiški

N Vidov dan je to mlado sokolsko društvo pokazalo mnogobrojnemu občinstvu lepe uspehe svojega kratkega, a tem bolj agilnega delovanja. Kakor kaže že slika, je treba Sokolom iz Zg. Šiške le čestitati na kropicu raznahu in jim želimo čim več uspehov v bodočem.

Nesreča pri kopanju v Savi

Pogumni rešitelj — Premalo opreznosti — Smrtna žrtev pri Zidanem mostu

Zagorje, 7. julija.

Sava, v katero se v sedanji vročini zateka mnogo ljudi, je na nekaterih mestih zelo nevarna in bi se smeli tam kopati samo oni, ki znajo prav dobro plavati. Naši znameni dobri plavci Jože Burkič je, kakor lani, tudi letos otel že dve osebi iz nevarenih savskih valov. V soboto, ko je bilo na Savi vse polno kopalcev, je resil najprej g. Bertia Hauptman, potem pa 12letnega Štefana Sušnika. Oba sta bila v največji nevarnosti in jima je prisikel pogumni rešitelj — Živko.

Pogumni rešitelj zasluži priznanje in počast, koper pa naj bodo bolj previdni.

Rajhenburg, 7. julija.

Pri nas že več let ni bilo nesreč pri kopanju. V nedeljo popoldne pa bi bila Sava skoraj zahtevala smrtno žrtev. Izmed številnih kopalcov je hotel nekaj mladih kopalcov na pomoč izklučena. G. Blatnik je jasno nesrečnega plavca, ki mu niti kljuc za pomoč, takoj naglo odnesli, da je bila vsaka pomoč izklučena. G. Blatnik je jasno nesrečnega sorodnikom utopljenca, ki so pismeno obrnili na tukajšnjo železniško policijo s prošnjo, da bi jih obvestili, kadar se bo našlo utopljenčev triplu. Dosej Sava svoje žrteve še ni izplavila.

Tramvaj v Št. Vid — ostane

Ljubljana, 7. julija.

Poslojno tramvajske remize v Šiški bo v grobem stanju v kratkem dovršeno. Delavci so na poslu vse dneve in še vedno je treba dovozati material, potreben za dovršitev remize same in direkcijskega poslopa.

Tramvajska proga od mitnice pa do višine »Kosovega« je dograjena, ustavljenja pa so za enkrat delo do višine poslopa remize in sicer samo iz tehničnih ozirova. Ker so bila ustavljenata dela na progi, so se pojavile tako v mestu kakor tudi v gornejšem predmestju v Šiški in v Št. Vidu. Govorice, da nad nadaljnjo gradnjo proge proti Št. Vidu nekaj ni v redu. Čuli so se celi glasovi, da bo gradnja proge v Št. Vidu sploh opuščena, kar pa ne drži. Šentvidčani in prebivalci ob Celovški cesti proti mestu nazaj so lahko potolačeni, kajti takake govorce so brez vsake podlage. Koncesija gradnje tramvajske proge proti Št. Vidu je Maloželeški družbi že davno izdana in je bilo treba samo korigirati načrt

Domače vesti

Jugoslovenski generalni konzul v Stockholmu g. Karl Adam Carlson je nedavno prispel v Jugoslavijo. Vozil se je s parobromom »Kraljica Marija« po načem Jadranu, poseliti Dubrovnik, Sarajevo in Beograd in se teden dni mudil v Zagreb, kjer mu je Švedsko-jugoslovensko društvo pripredelo časten večer. Rektoratu zagrebaške univerze je izročil znesek 10.000 Din za ferijalno štipendijo docentu, ki naj bi proučil vprašanje gospodarskega zblizanja med Jugoslavijo in Švedsko.

Ceški književnik v Bohinju. V Stari Fužinu v Bohinju bo prebil svoje počitnice g. dr. Bohuš Vy biral ravnatelj Študijske knjižnice v Olomouci in češki književnik. Uzdelemedne českevemu gostu dolzujo Slovenci hvalo, da je prevel iz našega slovenstva več kot 20 knjig. G. dr. Vy biral, ki je prisel v Bohinj z gospo sobrogo, nameščava obiskati tudi Ljubljano in še nekatere naše kraje. Pozdravljamo ga na naših tleh in želimo, da bi mu bilo bivanje med namizkar naširjetne!

Kmetijski praznik na Krškem polju. Združen v veliko konjico dirko, razstavo koni in goveje živine bo letos na Veliki Šmaren 15. avgusta. Vsa obširna okolica Krškega se že sedaj pripravlja, da proslavi letos ta praznina dela še boli veličastno kakor druga leta.

Vojaska vesti. Prevedeni so k žandarmiji: konjiški podporočni Jernej Mak za vodnika slavonsko-brodске čete Savskega žandarmerskega polka, pehotni podporočni Ciril Legat za vodnika beograjske čete Dunavskoga žandarmerskega polka, artiljerijski podporočnik Vincenc Fortuna pa za vodnika Užičke čete Drinskega žandarmerskega polka.

Diplomirala sta na juridični fakulteti ljubljanske univerze g. Ivo Frelih iz Ljubljane in g. Pavel Schwab iz Celia. Čestitamo!

Absolutorijski in diplomski izpit na drž. konzervatoriju v Ljubljani. Koncem šolskega leta 1930-31 je napravil na ljubljanskem konzervatoriju absolutorijski izpit visoke iz klavirja in absolutorijski izpit srednje šole iz kompozicije g. Pavel Šivic. Dalje so napravili absolutorijski izpit srednje šole in solo petja gđ. Arko Herta, Dolenc Josipina, Meze Anita in Mlekus Marijela. Rančigaj Pavel pa je napravil absolutorijski izpit srednje šole z orgel. Diplomski izpit pedagoškega učiteljskega oddelka drž. konzervatorija pa so napravili pred posebno komisijo pod predsedstvom ravnatelja g. Mateja Hubada, gg. Juvanec Ferdinand, Krmotić Ivan, Lubec Roza, Menardi Pia, s. Rakovec Cirila, Sušnik Marija in s. Žuli Ljubomira.

Mesto strokovnega zdravnika razpisuje Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani za voštvo protituberkuloznega dispanzerja v Ljubljani. Ordinacijske ure (začasno šešt ur tedensko) se določijo dogovorno z zdravnikom, istotako višina honorarja. Prošte je vložiti do 10. avgusta na naslov: Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20. V prošnji naj se navežejo vsi osebni podatki, datum in kraj promocije in se naj priloge izpričevala o dosedanjem zdravniškem službovanju in o specjalizaciji za zdravljene tuberkuloze.

Tridesetletnica mature. Maturantje VIII. razreda bivše prve državne gimnazije v Ljubljani bodo obhajali v ponedeljek 3. avgusta 30 letnico mature. Vsi gg. sošolci, ki se namevarajo udeležiti 30 letnici, naj javijo svoje udeležbo do 25. t. m. na naslov: profesor dr. Valentijn Rožič, Goranova ulica 18., v Ljubljani. Vse drugo je zadeva pismenega dogovora.

Znjenjava vožnja za izlet Sokola v Pariz. Prometno ministrstvo je dovolilo 75% dopust na naših državnih železnicah Članom Sokola kraljevine Jugoslavije, ki se bodo udeležili međunarodnih gimnastičnih tekem v Parizu.

Zveza bojevnikov iz svetovne vojne. Priredi tudi letos svoj običajni tabor na Brežah. Zborovanje bo 15. avgusta in ga bo vodil general Maister. Zveza je zaprosila za polovično vožnjo po železnici in upa, da bo prlošja v kratkem ugodno rešena. Pozivamo vse tovaršice iz svetovne vojne, da se te priredejo potovanju.

Poučne potovanje življorecev. Priredi v času od 20. do 24. septembra sreski kmetijski odbor v Slovenjgradcu v organizacijo najprednje kraljeve Avstrije. Potovanje s primerno odborovo podporo je dočelo predvsem za bodoče aktívne funkcionarje gospodarskih organizacij, katerih glavni smotr je povzročila življorecev. Na svoje stroške pa se potovanju pridruži vsaki zanimalan iz kateregakoli sreza bivalce Stajerske, v katerem se goji bela mariborska živila. Spored poučnega potovanja bo zelo pester in bodo udeleženci izleti obiskali veliko zborovanje o mariborski živili s sklopčnimi slikami v Brežah, najraznovrstnejše gospodarske objekte in organizacije do velikega plemenskega sejma v Gradesu in jubilejne razstave Gornještajnske mariborske rejške zvezne v Neumarktu. Vse prijave in tostvarne dopise je poslati najkasneje do 20. t. m. na naslov: Fr. Wernig, Slovenija, grader.

K vistem o škratlici na Bledu. Se naredno ugotovljalo, da se je pred tem sicer pojavilo nekaj lahkih primerov škratlic med prebivalstvom občine Bled, da pa so bili

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

dne 4. julija 1931.

Številke za označbo kraja: pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaka v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. vrsta padavin, padavine in mm, 8. Temperatura: Prve številke pomenijo naivšio, druge najnižjo.

7. julija

Ljubljana 7. 756.3. 20.4. 75. NE1. 8. —; Maribor 7. 753.9. 20.7. 88. tih. 6. —; Zagreb 7. 757.4. 23.0. 73. tih. 9. —; Beograd 7. 759.0. 22.8. 88. ESE1. 4. —; Sarajevo 7. 760.0. 21.4. 70. E2. 0. —; Skoplje 7. 760.8. 22.1. 74. E1. —; Kumanovo 7. 760.2. 25.1. 73. tih. 0. —; Split 7. 758.5. 25.8. 61. E1. 1. —; Rab, Vis Moistar: ni dene.

Temperatura: v Ljubljani —, 18.5; Maribor 26.6. 15.3; Zagreb 31.4. 20.2; Beograd 28.3. 17.4; Sarajevo 28.5. 15.5; Skoplje 32.9. 16.2; Kumanovo 32.0. 20.9; Splitu 32.1. 21.3.

Solnce vzvaja ob 4.18. zahaja ob 19.49. Luna vzvaja ob 23.25. zahaja ob 11.48.

vsi oboleli otroci takoj prepeljani v Ljubljano v splošno bolnico, tako da je sedaj občina Bled v celoti škratice prosta in se tekmo zadnjih 10 dni niso pojavili novi primieri.

Licitacija za prevažanje pošte v Mariboru. Dravska direkcija pošte in telegrafov v Ljubljani razpisuje na podlagi člena 94. zakona o državnem računovodstvu ponovno oferitalno licitacijo za skrbovanje prevažanja pošte v Mariboru. Licitacija bo 30. t. m. v sobi 42 direkcije pošte in telegrafov v Ljubljani. Sv. Jakoba trg 2. Porozni so na voogled pri direkciji, pri mariborskem postalu, pri načelstvu mesta Maribora in pri županstvu občine Krčevine Košakov. Po breži v Studenc Kavčija 7500 Din se mora položiti naštevne do 10 ure na dan licitacije pri direkciji, soba 41.

Ruski invalidski dom v Beogradu. V Beogradu je bil preteklo nedeljo na svečan način položen temeljni kamn za zgradbo Ruskega invalidskega doma. Stavbišče za novi dom je poklonila beografska mestna občina, potrebna sredstva za zgradbo pa so bila zbrana z dobrovoljnimi prispevkami. Svečanost je prisostoval delegat N. V. Velikralja polkovnik Pavle, delegat ministarstva za socijalno politiko in zastopnik beografske mestne občine. Ruski polkovnik Neškov je v imenu gradbenega odbora izjavil, da so Rusi, ki so izzibili svojo domovino, našli drugo v kraljevini Jugoslaviji, ki jim le nudila prisrčno in obilno podporo. Govornik je pripomil, da je to tretji dom, ki se gradi za ruske invalide v Jugoslaviji. En takšen dom obstoji v Boki Kotorski, država pa v Vršcu.

Novi grobovi. V Vinici je preminal v visok starosti 81 let ga, Marija v dekova, vdova po zemljiškem knjigovodcu. Pogreb nokojnice se je vrnil včeraj na domačo pokopališče. Bodil ji ohtanjen blagom, žalujčim naše sožalj.

Bodimo dobledni! Prejeli smo: Pridenik izseljenški se je leta razpasev v Ljubljani. Nič ne bi ugotovil te obliki, aka bi srejeli tudi srbobravski samostalni izseljenški, saj imamo v slovenski podobni besedi mučenik in učenik. Ker pa nismo srejeli tvozbe izseljenški, nego pišemo izseljenški, moramo rabiti le pridenvik od tega samostalnika in ta se glasi edinole izseljenški. Bodimo dobledni v izražanju in ne posnemo sleho, ko nam zadostuje naša slovenska beseda! Nai omenim ob tei prilici našo samordno spako vajenški od samostalnika vajenški. Pravilno se glasi pridenvik le vajenški. Spaka vajenški je pridenvik do nesreči, koda odšla in so domači pogrešili še čez čas. Baznikova je pridenvila tativno policiji.

Neponceneči. V Vinici je preminila v sobotu ob 11. juliju do 10. avgusta le vsak petek od 9.—12. ure. 9187/a

Ciril Metodove nove razglednice se dobé v trgovinah, trafikah in družbeni pisanici Beethovnova ulica 2. Kupujte CM razglednice!

Orlie le srednjeva spola. Prejeli smo: Protiv vrhu Golovca stoji selišče, ki mu nima domačini Orlie. Ime je srednjeva spola v edini. Slišati le iz ust Oreljanov in z Orliega, na Orljem. Češnje, ki jih nosijo v Ljubljano, so oreliske češnje. O taki govorici se lahko prepirajo tudi Ljubljaničani, saj radi zahaja na Orli. Nai le prav poslušajo in si ne domislajo, da Oreljančani ne zna slovenski. Usam, da odslji ne bodo več pisali noročevalci o češniah z Orlov ali Orel in o rabutinu na Orlah. Za pravilno imenovanje krajev je treba tudi nekaj znanja. Pridobimo si za le z uočevanjem narodne govorice, ki nam mora biti edina vodnica. Samovolnosti se mora v tem oziru popolnoma odreči. — A. M.

Podzemna Ljubljana. Pri podiranju obrežne zidu pod Marijinim trgom so odkrito včeraj delavci star podzemeljskih rovov. Rov je obokan z opko, visok okrog 1.30 in 95 cm širok. Stene so zidane s kamnom, tla so ravnina in tlakovana z kamennimi ploščami. Rov se odcen proti Šmalčevi tlakovana z kamnenimi ploščami. Rov ima poznje ožji odcep v smeri proti Šmalčevi hiši, glavni hodnik je dolg okrog 30 m in gre v smeri proti frančiškansku samostanu, dočim je drugi ožji hodnik prav kratek, dolg je samo kakih par metrov ter le na koncu zasut z gramozom. Enakih podzemnih hodnikov je zlasti okrog glavnih pošte, nasproti Kreditne banke in na Kongresnem trgu prav veliko, kar se je vedno pokazalo ob priliku raznih del ob Ljubljanični oziroma pri konjanu temeljev za nove stavbe. Čemu so ti hodniki v starri Ljubljani služili, je vprašanje, bili pa so najbrže izhodišči v primerih vojne nevarnosti, tu in tam pa so morda prisli v poslovne tudi za posameznike, ko je še boli prevladovala romantika.

SPECIALIST ZA PLJUČA
Dr. Fr. Debevec
bo ordiniral ob 11. juliju do 10. avgusta
le vsak petek od 9.—12. ure. 9187/a

Neronov obisk. V gostilniške lokale Marije Bažnikove na Novem trgu št. 2 je prišla na večer neznanica približno okrog 30 letna ženska, ki se je nekaj časa sama zadržala v gostilni. Medtem da, ko so imeli domači opravka drugod, le pristopila nerzanka k omari, odpela predal in si prilista več parov jedilnega pribora v vrednosti okrog 120 Din. Nerzanka je po izvršenih tativnih neznanu koda odšla in so domači pogrešili še čez čas. Baznikova je pridenvila tativno policiji.

Kar skozi okno skačelo. Zaradi poletne vročine imajo ljudje navado puščati okno pri stanovanjih odprtia, pa makar če stanujejo v pritličju. Nato so tudi že prilici razni nepošteni tipi, ki radi preprekujejo okrog hiš in skačajo v stanovanja kar skozi okno, če slutijo primeren plen. Tako je pustila odprtia okno v pritličju stanovanju na cesti E. št. 9 tudi gospodinja Josipina Požnjeva in je tak prilazivši se v stanovanje skozi okno, odnesel več različenega perila v vrednosti 100 Din.

Nekaj so lib že spravili. V poletju ko ima vsak zločinski tudi prilici za spremembo enkrat na Meljskem hribu v ponedeljek 23. začetek avto, ki je vozil proti Ljubljani, na Tržaški cesti med Ljubljavo in v vojaško bolnico. Udarec je bil silen, klubj temu pa se je drog le malo omajal, in tudi avto je klubj poškodbom na sprednjem delu nadaljeval vožnjo, šoferju in potnikom se ni zgodilo.

Neznanca, ki so jo našli pred par dnevih v globoki nezavesti pri Slinici in prepeljali v bolnico je bila služkinja Furman Terezija, katera je izginila ob svojem gospodarju, upokojenega podpolkovnika Vidmarja. Sedaj je okrevala in se nahaja zopet v službi.

Brzozavni drog se je v ponedeljek ponoči krog 23. začel avto, ki je vozil proti Ljubljani, na Tržaški cesti med Ljubljavo in v vojaško bolnico. Udarec je bil silen, klubj temu pa se je drog le malo omajal, in tudi avto je klubj poškodbom na sprednjem delu nadaljeval vožnjo, šoferju in potnikom se ni zgodilo.

S srpom se je vrezal pri žetvi v ponedeljek popoldne na Pobrežju 20letni Maks Klethofer v desno roko. Na rešilni postaji so mu z obvezno ustavili močno krvavjenje.

Fantje so se stepili za spremembu enkrat na Meljskem hribu v ponedeljek zvečer. Uporabljali so poleg divjih kletic tudi nože, kole in pesti. Klubj temu pa je samo 25letni Rupert Deutschmann odnesel več nevarnih vreznin na levi roki, ramah in na obrazu. Na eksposutri reševalne postaje v Koškah so mu rane izprali in obvezili.

Kino predstave. Grajski kino do vključno četrtek 100 odst. nemški govoreči zvočni filmem »Sin belih planin« — Union kino: od srede dalje 100% nemška zovoreča in zvočna vojaška humoreska »Otok garnizije.«

strofist Miro Žitnik, bivši občinski svetnik Andrej Bahun, ki so vsi izpovedali v prilog tožitelju. Ob veliki pozornosti številne občine, med katerimi so bili zlasti številno zastopani železničarji, je bila ob 16. razglasena sodna sodba, s katero se obsoja Adolf Jelenko § 52. tiskovnega zakona zaradi kleve na 1200 Din globe, ali 20 dni zapora, plačilo sodnih stroškov in 2500 Din odškodnine tožitelju za oklevano čast. Razen tega mora sodbo objaviti v »Urednjemem železničarju.«

Potegevčina. Včeraj se je razširila vest, da se je v gostilni Pri kamnitem mostu na Meljski cesti ustrelil neki Henrik Bachmann. Policija je takoj pozvala rešilni oddelek, ki je samomorilca z reševalnim avtomobilom prepeljal v bolnico. Tam so ga preiskali in ugotovili, da sploh ni ranjen. Ko so ga malo trdne pripeli, je priznal, da je strejal z nabojev brez krogic. Zaradi potegevčine so ga hitro premestili s kirurgične na kazenski oddelek.

Nesreča v nezgodah. V P-kovcu pri Račah je konj udaril 18 letnega Janeza Amona s kopitom v glavo ter ga hudo ranil. — 23 letnega Dragotina Beliščka iz Moravcev pri Litomeru je na potu domov nekdo obstreljal. Krogla ga je zadelna v levo nogo. — V Brezencu je 70 letni Ignac Sabler pršil pod voz, pri čemer mu je zlomil desno nogo pod koleno. — 15 letni vajenec Rudolf Šenčar pa je padel s čreščin in si zlomil levo nogo. — V občini Ložane pri Sv. Marieti ob Pesnici so se spopadli fantje ter so 17 letnega viničarskega sina Ivana Wetzerja obdelali z gnognimi vilami. Dobel je prav hude in nevarne rane. Vse ponesečenje so z rešilnim avtom preprelili v bolnico.

Kino Metle. **Novo gasilne društvo.** V Vidovdnu je bilo ustanovljeno novo gasilno društvo, ki steje 27 izvršiljnih v 33 podpornih članov. Novi odbor je sestavljen takole: načelnik Farkaš Nikolaj, podnačelnik Trgovčič Marko, tajnik

njem. Izpit se bodo vršili na Zidanem mostu. — V zadnjem času se je pojavila v okolišu pasja steklina. Zato je županstvo izdalo nalog, da se morajo vsi psi prikleniti. Vsi psi morajo nositi nagobčnike do preklica. Vsakega psa, ki bi ne bil priklenjen in ne bi nosil nagobčnika, bo konjederec pokončal. — Neznašna vročina je pritisnila v zadnjih dnevih in številni kopači iščejo hladila v Savinji. Kopališka sezona je v popolnem razmahu. Dnevno prihajajo novi gostje. Največ je Zagrebčanov in Banatčanov. — Posamezni oddelki tukajšnjega Sokola se že skrbno pripravljajo za svoj javni letni nastop, ki bo v nedeljo 12. t. m. na vrhu »Nove pošte«. — Gasilno društvo je preložilo svojo prieditev na mesec avgust.

LOVENJGRADEC. K poročilu o veliki tativni v trgovini smo dobili še naslednja pojasnila: Oskodovanja je bila trgovina g. Škofa v Mislinju, kjer je urejena kompletna krojačna delavnica. Trgovec gosp. Škof je ugotovil tativne že lani proti jesceni in se je posvetoval s komandirjem orožniške postaje, kdo bi dosegel kot storičec v poštev in na koga bi bilo treba paziti. Ta pozornost je končno priveda do izsleditve. Tatinski krojač je na dan aretacije popival v kér gospodarju in hotel izročiti ključev na delavnico, je moral ta v prisotnosti orožniškega komandirja odpreti delavnico s silo. Aretiran je bil ob najdi ukradenega blaga najprej krojač Galuf par dni pozneje pa posestnik Andrej Koren, starejši, dva njegovih sina in hči, pri katerih je tudi bilo ukradeno blago. Ukraden je bilo blaga za okrog 150.000 Din in to v teku enega do podlagra geleta. Pri razkrinkanju tatinske družbe imamo velike zasluge vzorna orožniška postaja v Mislinju.

TALCI VRH PRI ČRНОMЮ. V nedeljo 28. junija sta šola in tukajšnje gasilno društvo določno proslavila letošnji Vidov dan. Slavnost je otvorila Tončka Čupančičeva, hčerka tukajšnjega župana, z deklamacijo »Kosovo polje«. Šolska deca se je pokazala še na održi z mladinsko igro »Za morčki«, ki je bila dobro nastudirana in je vsem užajala. Gasilno društvo je pa vprizorilo igro »Trije tički«. Zasluga za lep uspeha pripada agilni Šolski upravitelji gđe Kolbeznovi in društvenemu načelniku z. Rapušu. — Letina kaže prav slabo. Vinogradci, ki so edini vir dohodkov tukajšnjega prebivalstva, so uničeni.

SV. LOVREN NA POHORJU. Po inicijativi podružnice Kmetijske družbe, ki ji predseduje agilni g. Gašper Karničnik, veleposvetnici na Rdečem bregu, se je vršil v našem trgu trimesčni kmetijsko-gospodarski prebivalstvu, so uničeni.

Iz življenja in sveta

Obsevanje možganov skozi lobanje

Novi uspehi visokofrekvenčne diatermije

Medicina se že nekaj časa poslužuje kratkih valov v zdravilne svrhe. Takšni valovi povzročajo umetno mrzlico in se dajo na veliko bolj preprost način izkoristiti n. pr. za zdravljenje progresivne paralize nego večpljanske malarije po metodih prof. Wagner-Jauregga. Na belih miših so jih poleg tega že z velikim uspehom uporabili za ozdravljenje zločestih otekinja. Dosedanja visokofrekvenčna diatermija, kakor se imenuje ta nova panoga zdravljenja s kratkimi valovi, pa je imela še ta nedostatek, da je učinkovita na vse teleso ali vsaj na velik njegov del in ni prodirača v globino.

Sedaj pa so v Berlinu Siemensove dejavnice zgradile nov visokofrekvenčni aparat, ki se da aplicirati na poljuben del

ali organ telesa in katerega žarki producijo tudi skozi obliko in kosti kakor Röntgenovi žarki. Aparat deluje z energijo pol-drugega kilovata ter s sto milijoni ali pa več frekvencami na sekundo. Ta energija je tako močna, da zagori električna žarnica v daljavi nekoliko metrov od aparata, ne da bi bila v kakšni zvezi z njim.

Po tem si lahko predstavimo moč, s katero učinkuje na telo. Dado pa se žarki, kakor smo že omenili, usmeriti na poljuben del telesa in ker pridružijo tudi kosti, jih bodo lahko uporabili za obsevanje notranjih organov. Tako so z njimi že obesvali možgane, kar je bilo prej nemogoče, ker je lobanja ustvarila ultrafrekvenčne sončne žarke kakor klobuk.

Predpotopna zver v ledeni rakvi

Počast, ki je počivala v ledenu grobu morda milijon let

Pred kratkim so doživeli prebivalci Čenstohovskega otoka, ki spada Aljaški, čuden prizor. Po morju je priplavala med drugimi ledenenimi gorami velika ledena kleda, v kateri je bilo zaprt nekaj temnega. Klado so potegnili k bregu in jo začeli previdno razbijati. Iz leda je pomolela najprvo skoraj dva metra dolga glava predpotopne pošasti, ki je potivala v tem grobu morda milijon let morda še več. preden se je klada v letošnjem toplejem vremenu odtrgala neznano kdo je polarnega ledenega roba in priplula do Aljaške. V Sibiriji so našli že večkrat predpotopne zlane, ogromne mastodonte, ki so pred

davnimi, davnimi časi ob nastopu ledene dobe zamrzli v porajajočem se ledovcu. Te živali so se čudovito dobro ohranile v svojih ledeni grobovih in tudi počast, ki so jo sedaj našli ob Aljaški, je ohranjena v celoti, z mesom, kožo in volnatim kožuhom. Niso pa še ugotovili njene identitete, kajti ostankov sličnih živali doslej še niso našli. Po menjenju dr. Charlesa Bunuela, predsednika univerze Aljaške, spada neštov med zavrije in sicer med velike, saj meri od gobca do konca repa 16 m. Tega ogromnega telesa še niso povsem izgrobili iz ledu, ker delajo počasi in previdno, da bi ga v celoti ohranili našim potomcem.

Pelagra in alkohol

Vzroki bolezni so še vedno neznanji, dognano pa je, da jo alkohol močno pospešuje

Pelagra je skrivnostna bolezen, ki načrta, kakor znano, omejeno na določenem ozemljju, n. pr. v Zgornji Italiji, Rumuniji, Španiji, Južni Franciji, v nekih delih Amerike itd. To je bolezen, ki se loteva celih ljudskih množic s tipičnimi kožnimi spremembami, obolenji v želodu in črevesju, z določnimi živčnimi in duševnimi motnjami itd. Poznamo tedaj znake in zelo dobro tudi zdravilni način te bolezni — a njene vzroke ne poznamo.

Nekateri so jo spravljali v zvezo z uživanjem koruze, drugi so iskali skrivnega mikroskopskega parazita, tretji so zvrčali krivo na preobilico ali pomankanje

vitaminov, a nobena teh teorij se ni trajno obdržala. Posebno zanimivo je, da načrta pelagra tudi izven svojih endemičnih ognjišč pri posameznikih in sicer prav tako trenutno in brez vidnega vzroka. Zlasti je čudno, da se pojavlja v nekaterih blaznicah med bolniki.

V zadnjem času je vsečiliški profesor dr. Kumer proučeval razne sporadične primere pelagre in je prisel do prepričanja, da jo nezmenno zauživanje alkohola zelo močno pospešuje. Ceprav ni alkohol nje specifični povzročitelj, vendar pripravlja pot skrivnostnim silam, ki to bolezem povzročajo.

Knjiga mrtvecev najdena

Tik pred zaključkom izkopavanj v Sakari blizu Kaira, se je posrečila arheologom izredna najdba. Na stranski steni grobnice kraljice Net, žene faraona Pepijs II., ki je vladal okrog l. 4500 pred Kristusom, so odkrili tekst kakšnih 800 vrst, ki se je izkazal za najstarejšo verzijo tako zvane knjige mrtvecev.

Arheologi so vsi zadivljeni nad to najdbo in pravijo, da bi bilo treba Egipt raziskati še bolj sistematično nego doslej. Sicer so nam doseganje najdbe v glavnem precej točno razkrile tajnosti staroegiptske zgodovine, vendar je še polno vrzelj, ki jih je treba izpolniti. Tako niso skoraj še nič preiskana faraonska grobišča v zaledju doline Nila. Ta grobišča so pokopana globoko pod tisočletno peščeno plastjo in le malo grobnič so zaradi težkega dela v ogromnih stroškov izkopal.

Cisto mogoče je, da bi se našla grobišča celih dinastijs, ki jih doslej še niso odkrili. Tako niso našli še nobene faraonske grobnice iz časa 9. in 10. dinastije, doba 13. in 17. dinastije je isto tako zelo malo raziskana.

Največjo slavo bi si pridobil raziskovalec, ki bi odkril grobnice kraljic iz 18. dinastije. Takrat je preživelj stari Egipt do svojega največjega razkošja in v teh grobnicah bi moral odkriti neštete zaklade, ki gotovo presegajo vse naše predstave.

Kongres britskih vseučilišč

V Londonu se je otvoril kongres, ki se ga udeležujejo zastopniki 70 visokih šol iz vsega britanskega imperija. Zborovanje je otvoril princ Waleski, ki je v svojem govoru poudarjal važnost potovanj za praktično proučevanje gospodarskih problemov in prilik.

Lovski gradič Hubertusstock ob Werbellinskem jezeru

Na fotografiji je Hubertusstock, lovski gradič, ki je bil zgrajen ob Werbellinskem jezeru v Nemčiji. Stoji na skalni skali ob reki Elbi, na kateri je bila zgrajena grobna grobnica kralja Karla IV. in njegove žene.

Gledanje v daljavo 60 kvintilijonov milj

V laboratoriju pomorske opazovalnice Washington gradijo teleskop, ki bo po računu svojega idejnega oceta, prof. Ritcheya, omogočil opazovanje neba na daljavo 60 kvintilijonov ameriških milj. Teleskop, ki mu bo po obliki mesto med reflektorji (zrcalnimi teleskopimi), bo zgrajen po čisto novih načelih in bo imel 1 m v premeru ter bo povečaval predmete 4000 krat. Velike tehnike težko ovirajo pri takšnih instrumentih, da bi dosegli teoretsko popolnost, vendar upa prof. Ritchey, da bo dosegel vsaj 90 odst. uspeha, ki ga je izračunal.

Teleskop bo rabil za neposredno gledanje in pa za fotografiranje nebesnih teles. V tem pogledu se bo v toliko ločil od vseh dosedanjih astronomskih daljnogledov, da bo vse njegovo opazovalno polje čisto in razloženo, dočim je bilo pri dosedanjih teleskopih uporabno samo v sredini, proti robu pa je bilo čedalje bolj nejasno in temno.

Godba atomov

Ameriški kemik dr. H. Andrews je izumil pripravo, s katero se lahko pretvarjajo v zvoke nihajti atomov v posameznih molekulih.

Iz Evrope v Ameriko v 10 urah

Slavni raziskovalec stratosfere prof. Piccard je imel nedavno v Ženevi predavanje, v katerem je med drugim dejal, da ni več daleč čas, ko se bomo s hermetsko zaprimi zračnimi vozili dvigali v stratosfero in preleteli progo iz Evrope v Ameriko v desetih urah, kar nam bo mogoče že zaradi pomankanja ozračnih motenj v tako velikih višinah. Prof. Piccard je odklonil ponudbo nekega ameriškega dnevnika, da bi za honorar 10.000 dolarjev pospal svoje doživljaje in vtise v višini 16 tisoč metrov.

Zanimiva knjiga

Stockholmski založnik Bonnier je prejel za svoj 75. rojstni dan in nenačadno knjigo: knjigo s prispevkij 125 pisateljev in sicer z roko napisanih prispevkov. Vsak izmed pisateljev je prejel papirne pole enotne oblike in vrste, vse skupaj pa so dali davorvalci vezati v dragoceno usnje. Med ostalimi prispevki so: Heidenstam, Selma Lagerlöf, Per Hallström, Sven Hedin, Sigfrid Siwertz, Fredrik Böök, Bo Bergmann, Anders Österling, Forsten Fogelqvist — sama znana švedska imena.

François Poncet

Briandova desna roka, bo imenovan za novega francoskega poslanika v Berlinu

Prizor iz ruskega zunanjega ministrstva

V moskovskem komisariatu za zunanje zadeve je počasno predstavljeni dokumenti, ki jih je pogodbo med Rusijo in Nemčijo za nedoločeni čas podaljšano pogodbo iz 1. 1926.

Milijonski proces na Poljskem

Pravda za štiri posestva v Čenstohovi, ki jih je pogodba med Rusijo in Poljsko odstopila poljski vladi

Konec 19. stoletja je kupil ruskii car Aleksander II. o priliku svojega obisku v bližini Čenstohove štiri posestva od nekega nemškega naseljenca. Po njegovem smrti so imena pripadla velikemu knezu Mihailu in prestolonasledniku Nikolaju. Ko pa je Nikolaj zasedel carski prestol, se je zapuščini odpovedal v prilog bratu, in tako postal njihov lastnik veliki knez Mihail Aleksandrovič.

Ruska revolucija je tudi njega pokosila, njegova morganatska žena, grofica Braxova, in njen sin Jurij pa sta stečno pobegnila iz sovjetske Rusije in prišla po dolgih ovinkih v Pariz. Kod sta hodila, priča je, da je postal njihov lastnik veliki knez Mihail Aleksandrovič.

Mati in sin sta se znašla v emigraciji brez sredstev. Tedaj se je grofica domisila čenstohovskih posestev in se je začela zavzemati za to, da bi jih dobila nazaj od poljske vlade. Toda pojavitve so se težave. Riška pogodba med Rusijo in Poljsko izrecno določa, da pripadajo vse posestva bivši ruske dinastije poljski državi. Zato

so v Varšavi zahtevali predložitev listin, da čenstohovska posestva niso bila last Romanovih, ampak pokojnega velikega kneza. Grofica je moral v vrhu tega predložiti izkazilo, da je njen mož resnično mrtev.

Z vsemi temi dokumenti se je vodila velika bitka očitki, da je vodila grofica v Čenstohovi na sodišče in pravila, da je njena posestva njenega pokojnega moža njen last. Ampak oblast se ni bila zadovoljna. Zahtevala je še celo koper drugih uverenj, kar je povzročilo tožnico ogromne stroške. Sodišče v Čenstohovi pa je njen tožbo celo zavrnilo. Nato se je grofica pritožila na varšavsko vzhodno sodišče. To je zdaj odločilo, da je grofica oprости vse pravilne stroške, pravila sama pa se bo v kratek čas obravnavala naprej. Že grofica stoji bivši vrhovni komornik na ruskem dvoru Birjukov, njen interes na zastopu podpredsednik poljskega semata, advokat Boguckij. Čenstohovska posestva so vredna več milijonov, zlотов.

Usoda kaznjencev v Guayanii

Kaj poroča o Hudičevih otokih Anglež Allison - Booth

V Londonu je pravkar izšla knjiga angleškega pisatelja W. E. Allisona - Bootha, v kateri poroča pisanec o strahotah življenja kaznjencev v francoski koloniji Guayanii.

Allison - Booth obožuje francosko vladu, da je v svetovni vojni izdala proglašenje o guayanški kaznjenci, v katerem je objavljala svobodo za nagrado, če stopi v vojsko in se bodo borili na strani antante. Mnogo deportirancev se je na ta način javilo prostostvolum na bojišče. Ko pa se vojna končala, so prešteli ostanke 300 mož, ki so jih z obližnjo svobodo spravili pod zastave, jih naložili na ladjo in jih odpravili nazaj v deportacijo. Med njimi je bil tudi eden, ki so ga bili pri nekem naskoku vijeli Nemci, a jim je ušel v se vrmil k svojemu polku ter eden, ki se je tako hrašču boril, da so ga odlikovali z vojnim križem. Oba sta po končani vojni morala nazaj, od koder so ju vzeli.

Ležalna kura za vitkost

Neki ameriški zdravnik, lastnik ležalne salone, je izumil zofo, ki je videl na zunaj povsem podobna navadnim zofovam in pacientke naravnost vabi, da ležijo nanjo. Čim pa to storijo, jih zdravnikove pomočnice privežejo nanjo, da se ne morejo dvigniti, in zofo, ki sestoji iz šestih delov, se prične gibati gor pa dol, na levo in na desno, vse močno smeri ter nateguje in giba pacientko, da jo jo.

Kakšen pomen ima to moderno mučilo? Čisto preprosto: dame, ki jim je na poti lastna obilnost, si isčejo na ta način vitke linije in hojje po nekoličnih sejahn. Ležalna kar vidno izginja z njih. Seveda morajo, da je to ceno in za ono, ki jo plačujejo lepotnemu doktorju pretrpeti vratre muke, a teh se baje kmanu privadijo in zdravnik celo trdi, da zmorejo na instrumentu po kratki vaji mirno zaspati, dočim jim mučilo obrača ude in telo na vse strani.

Koliko je visok Mount Kame?

Poročila, ki so prvočno javila, da je Smythe s svojo petčlanskim odpravo osvojil Mount Kame, so navajala da je Kame visok 7751 m, med tem pa poročilo Reuter iz Londona, da je gora visoka 8482 m. Ker je angleško poročilo izvirno in mu lahko bolj verjamemo nego podatkom v knjigah, ki so bili doslej domnevni, moremo slednega smatrati za pravilnejšega. Kame je točno visok 8482 m, ne pa 7751 m.

Drevo mu je rešilo življenje

Iz Rihnova poročajo: 21 letni pomočnik Franc Kortner je podzeljal prečlanino tura, na kateri pa se mu je primerila nezgoda, da je padel 20 m globoko. Na koncu pada je obvile z obliko na nekem drevesu, kar ga je občudovalo sigurne smrti. Pri padcu se je turist precej poškodoval. Zlomil si je roko in več reber, tako da si ni mogel pomagati viseč nad prepadom. Sile so mu že takoj oprešale, da ni mogel nitaj več klicati na pomoč. Stokal je že prav rahlo, ko sta prišla mimo drevesa, na katerem je visel dva hlapca, ki sta nosrečnika zvezala z vrvjo in ga potegnila iznad prepada ter odpeljala v bolnišnico.

Citate iz ilustrovane revije

»ŽIVLJENJE IN SVET«

Suha in debela leta

Na nekem banketu v mestu North Wilkesboro v ameriških Združenih državah je imel prof. Story optimističen govor, v katerem je trdil, da bo človeštvo do leta 2029 rešeno vseh gospodarskih kriz. Tekočne krize so bile l. 1903, 1912, 1921, in 1930, pri katerih daje vso posamezne krize. Stevilki nesrečno številko 13. Šele čez 98 let se bo ponovila ta reč in dotlej se bo vsem ljudem dobro godilo. Kvečjemu će jimi življenu tako nasmajlo, da jim prinaša nesrečo vsakršna vsota števil — bi pristavili mi.

</div

P. Rosenhayn:

Dagabund v fraku

Roman

»Tega ne boste storila,« je dejal Cascapol prijazno. »Ena izmed lastnosti, zaradi katerih sem pri raznih ljudeh nepriljubljen, je moja telesna moč. Žal bi mi bilo, ako bi bil prisiljen uporabiti jo proti vam, brž ko napravite kaj takega, kar nasprotuje mojim interesom. Za tako nepriljubljeno dejanje moram na primer smatrati, ako bi hoteli pozvoniti.«

»Vrhu vsega me še zasmehujete!«

»Nikakor ne. Prav nasprotno. Sam poskušam odkriti v tem počaju družabno stran, kar se mi bo vsekakor posrečilo, kakor vi dani, ako vi ne padete iz svoje vloge.«

»Kaj si vendar dovoljuje?«

»To vam bom takoj povedal. Prej pa moram prositi gospodijo Montholonovo, naj za trenutek zapusti to sobo.«

»Ona je tedaj z vami v zvezi. To je nesramnost.«

»Obzalujem, ali vi me siliti, da vas vržem skozi okno, ako se ne boste dostojno vedli. Gospodijo Montholonovo je moja navzočnost ravno tako presemetila, kakor vas, gospod Wanamaker. In ako se samo še enkrat nasmehnete, boste zleteli, Bog mi je priča, v visokem loku na palice plotu tu zdolaj.«

»Zakaj naj odidem,« je vprašala Alice Montholonova plašno.

»Jaz bi rad temu gospodu predlagal, da zamenjava obliko. Večje počenjevanje za vas, ako vam pokažem učinek te zamenjevanje; podrobnosti so dolgočasne.«

»Že grem,« je dejala Alice Montholonova.

Gospod Wanamaker je pogledal Cascapola izvajajoče v obraz. »In ako se temu upiram?« je vprašal s srditim smehom.

»Tega primera,« je rekel Cascapol, »ne bova obravnavala. Zakaj

naj govoriva o stvareh, ki so tako daleč od vsake možnosti?«

»Jaz pravim ne!« Gospod Wanamaker je vstal in se napotil proti vratom.

»Imava približno isto višino,« je nadaljeval Cascapol v tonu nedolžnega kramljanja. »To je dobro. Glejte: ako korakam po teh hodnikih kot markiz, običen v kostum nebesnomodre barve, se mi bo vse priklanjalo in brez ovir in zadržkov bom prišel v svoj avto. Ako bi pa hotel iti isto pot kot kavalir v beli obliki, bi bil v eni minutni aretiran. To morate vendar uvideti.«

»Meni ni do tega, ako vas aretirajo.«

»Meni pa je, gospod Wanamaker, meni pa je do tega. Skoraj bi bil pozabil potegniti žico iz napeljave, kajti vi bi seveda takoj zvornili, brž ko zaprem ta vrata za seboj. Ali vas lahko naprosim, da mi daste nožiček. Svojega sem pozabil v avtomobil. Brez ovinkov, saj sva med možmi; no, vidite, ga že imava. Hvala lepa. Ali ste že kdaj videli notranjost takega gumba? Pazite! Najprej odvijemo leseni del. Tukaj sta oba električna pola. In ako sedaj pritisnem na vzmet, bi zunaj pozvonilo, kar bi vam bilo brez dvoma močno všeč. Zato je gotovo boljše, gospod Wanamaker, da odvijem ta dva mala vijaka in da vržem vzem skozi okno. Na ta način ne more napraviti več nobene škode. Tudi to žico bova odrezala; več previdnosti je le boljše, nego premalo, pravi znani staroperzijski pregor. Tako — in sedaj, prosim obliko. Mala procedura ne bo dolga trajala. Vendar vas moram sedaj prvič v času najnega poznanstva nujno prosit, da se požurite.«

Pet minut kasneje je stopil marki v nebesno modrem kostumu na hodnik. S hitrim koraki je šel mimo gostov, mimo biričev, mimo slug in mimo okoli stoječih, skratka: mimo vseh, ki so s tajno ško doželjnostjo napeto pričakovali, kako se bo stvar razvila. Vsi so se markizu globoko priklonili, ta pa je med globokimi pokloni dosegel avtomobil, ki je stal v garaži.

»Bencina mi nočeo dati,« je rekel šofer.

»Zakaj?« je začušil vprašal Cascapol in odložil markizov frak.

»Ker nimam denarja.«

»Ah, takoj!« se je zasmehjal Cascapol. »Tu — dač trgovca ta zladi globus. Še vrti se. Zani ti bo dal toliko bencina, kolikor ga rabiš.«

»Nosiš ste svojo promenadno obleko pod kostimom?« se je zasmehjal šofer začudeno.

»Prav imaš. Bilo je nekoliko toplo. Ali glej, previdnost se pač vedno izplača.«

Lz notranosti voza se je začušlo veselo lajanje.

Par minut kasneje so vlonili duri spalnice Alice Montholonove in na splošno začudenje našli v teh posvečenih prostorih gospoda Wanamakerja — vrhu vsega celo v Cascapolovi obliki. Wanamaker ni bil nič kaj pripravljen pojasniti zadevo in šele po raznih kombinacijah je prišla na dan resnica.

»Deset milijonov dolarjev tistem, ki ga vjame — živega ali mrtvega!«

Toda državni pravnik MacCoy, ki je baš prišel na lice mesta, je dejal majajoč z glavo:

»Tega Cascapola ne vjame živ krst.«

6.

Hoja v noč

Cascapol je stal pred svojo tiralico in čital. Njegova podoba, ki se mu je svetila s stene, je bila lahko ravno takoj njegova, kakor podoba mladega pisarja, ki je stal poleg nje in takisto pozorno čital. Petdeset milijonov dolarjev nagrade! To je bila vsota, ki bi zamamila v zasledovanju ne samo skromne pisarke, marveč tudi imovite veletrgovcev.

Cascapol se je odmaknil od stene in ostro opazuje zapičil oči v svojega soseda. Ničče ga ni opazoval, ničče ga ni poznal; vedno novi radovedneži so se gnetli k tiralici. Neki mož se je bil zadel vanj in je razkoračen obstal pred njim. Cascapol ga je vprašajoč pogledal. Mož je napravil značilno kretinja in prosil Cascapola ognja za cigareto. To bi bila lahko past. Cascapol je ravnuščno pričgal šibiko in jo ponudil onemu. Ta jo je vzel in dejal hvaležno:

Prvovrstna prava

„Adler“ kolesa

dobite samo pri tordki Jos. Petelin, Ljubljana, ker je ona edini zastopnik navedenih tovaren za Slovenijo

Sport

Plavalski dvomatchi Karlovacko SU : ASK Primorje Danes ob 16. v Koleziji

Danes imajo plavači ASK Primorje v gosteh odlično plavalsko ekipo Karlovacko Sportske Udrženja, ki je pravku LPP, SK Ilirija, pred nekoliko dnevi, ne samo nudila močan odpor, temveč v nekako disciplinah sigurno zmagala z zelo dobrimi rezultati. Z drugo strani je nekompletnejša močna ekipa ASK Primorje s svojo lepo močjo nad drugim plavalskim klubom v Karlovcu, Gradjanščinom, v nekoliko dokazala, da razpolaga z močnimi talenti, v državnem prvakom in rekorderjem Draškom Wilanom na čelu, zaradi česar je v današnjem tekmovanju prizakovati ne samo egorične borbe, temveč tudi odlične rezultate. Oficijelni dvomatchi se vrši v disciplinah 100 m prosti, 100 m hrbino, 200 m prsno, 50 m prosti juniorji, stafeta 4 × 50 m prosti, stafeta 3 × 100 m mešano (prsno, hrbino in prosti) ter waterpolo. Razven teh disciplin bo prireditelj uvrljek nekoliko tekmovalnih ločk v program, kjer bo preizkusil ostale plavače, zlasti juniorje in juniorke. V dvomatchu zastopajo v vsaki disciplini klubsko barvo po dva plavača in eno stafetno ter eno waterpolo močivo. Ocenjuje se 5, 3, 2, 1, stafeti in waterpolo dvojno.

Ker bo prireditelj imel precejšnje stroške z današnjim dvomatchem, prizakuje, da bodo simpatizerji plavalskega sporta v častnem številu posestili prireditve in s tem podprtli idealna stremljenja naših plavačev. Naprosoj se stalni obiskovalci kopališčke Kolezije, da s prostovoljnimi prispevkami omogočijo prireditelju vsaj delno kritje stroškov; za ostale gledalce je vstopnina 5 Din, za članstvo plavalske sekcije Primorja, ki jutri ne nastopa pri dvomatchu, pa 2 Din. Pričetek dvomatcha točno ob 16.

Sportni drobiž

V zadnjem pondeljku »Jutru« zaradi pomankanja prostora nismo mogli zabeležiti vseh važnejših nogometnih tekem v inozemstvu, kar danes nadoknadiamo. V Debrecinu se je vršila med Viennino in Bocskayem druga tekma za srednjeevropski pokal. Dunajčani so tudi topot zmagali, in sicer 4 : 0, tako da znaša skupni score 7 : 0 za Vienna. Bocskay izpadel iz nadaljnega tekmovanja. Ostale važnejše tekme so končale z naslednjimi rezultati: Graec: Gradić : Trst 3 : 0 (1 : 0). Dunaj: BAC : Sportklub 5 : 4. Riga: Poljska: Letonska 5 : 0 (4 : 0). Katovice: Naprzed : Hakoah (Dunaj) 2 : 1. Brno: Židenice: Moravska Ostrava 3 : 3. Montevideo: Rampla Juniors: Ujpest 3 : 1 (2 : 0).

Tensiška svetovna prvenstva v Wimbledenu so končana. Zmagovalci so: Gospodje posamezno Sidney Wood (Amerika), dame posamezno Cilly Aussem (Nemčija), gospodje v dvojno Lott-Van Ryn (Amerika), mixed double misse Harper-Lott (Amerika), dame v dvojno Shepperd-Barron-Murdock (Anglija).

Nogometni spored prihodnje redelje

Zagrebška liga:

Ljubljana: Primorje : Hajduk

Zagreb: Hask : Concordia .

Beograjska liga:

Beograd: Jugoslavija : Šaški

Sarajevo: Slavija : Jug

Vojvodinska liga:

Novi Sad: Vojvodina : Mačva

Pančev: PSK : Obilič

Subotica: Sand : Bačka

Osijek: Gradjanski : Slavija

Ni spored je torej osem tekem, med njimi nekaj zelo važnih. Tako obe v naši grupi, v beograjski pa Jugoslavija : Šaški.

V beograjski grupi se bo v nedeljo zaključila prva polovica tekmovanja, v naši ligi pa posegamo že v drugo polovico. Vojvodinska liga začenja v nedeljo z odigranjem povratnih tekem, ki se bodo vršile v istem redu kot dosedanje, samo na nasprotnih igriščih. V srečanjih Gradjanski : Slavija in Sand : Bačka imajo v tej ligi dvoje lokalnih derbyjev.

Službene objave LNP

(Iz seje u. o. 17. junija 1931).

Pričetni: Stanko, inž. Dobeljak, Novak, Šetina, Buljevič, Dorčec, Friedl, Kovč, Kralj, Logar, Mazi in Vospernik.

Dopr. SK Celja potom M. O. Celje zradi poškodbe igralca Radoša se vzame na znanje. — Prijava odbora SK Grafika, predsednik Kunc Viktor, tajnik Friedl Leon, Ljubljana, Trnovski pristav 14, se vzame na znanje. Odpošiljatev dopisa SK Ilirije na JNS št. 981 z dne 25. V. 31. V zadevi dopisa M. O. Trbovlje z dne 16. 6. 31. in T. Bostiča z dne 15. junija 14. prejmeta navedena pismeni odgovor. Dopr. M. O. Celje ob 8. 6. tl. zaradi tekme SK Atletič : SK Trbovlje se vzame na znanje. — Občni zbor LNP se določi na 2. avgusta 1931. Dnevni red v smislu par. 16 podsvetninih pravil. Čas in kraj se določita naknadno. Vsi klubovi se opozarjajo, da morajo eventualne samostojne predlogi poslati LNP šest dni pred skupščino. Tajnik.

Seja upravnega odbora LNP bo danes v sredo ob 20.30 v Delavski zbornici. — Tajnik I.

Ljubljanski plavalski podstaver. (Službeno.) Seja upravnega odbora bo danes ob pol 19. v kavarni Evropi. Zaradi važnosti udeležba vseh odbornikov obvezna. Tajnik I.

Revanš Juniorskega lahkoatletskega dvomatcha z lahkoatletskim državnim prvakom Concordio in ASK Primorjem se bo vršil v drugi polovici septembra v Zagrebu na igrišču Concordije.

Masarykove igre v Pardubicah. Dne 8. in 9. avgusta se bodo vršile v Pardubicah na Češkoslovaškem »Masarykove igre«, na katere so bili vabljeni tudi slovenski atleti. ASK Primorje je prijavilo atlete Kreva, Korčeta, Leiko, Skoka, Zgura, Zorog in Slapničarja. Zaradi pomankanja sredstev še ni sigurno, če se bodo imenovali atleti mogli udeležiti iger. Zelo umestno bi bilo, če bi tudi banovina in mestna občina podprli to akcijo, da se ne bo zgodilo, da bodo Slovenci manjkali ravno tam, kjer ne bi smeli manjkati. Nadejamo se, da ne bodo funkcijonari tozadovnih organizacij dobili zaprtja vrata, ko bodo trkali na.

Prvenstvo poedincev lahkoatletov v Ljubljani. Za 15. in 16. avgusta je razpisal JLAS prvenstvo poedincev za mesta. Istočasno se bo vršil v Celovcu internacionalni miting, na katerega je vabljeno tudi ASK Primorje. Primorje, ki je prosilo savez, da prenese to prvenstvo za en teden prej ali pozneje, je dobito odgovor, da naj se tozadovno sporazumo z Ilirijo. Ilirija, ki je sigurno tudi sama želi sodelovati na internacionalnem mitingu KAC v Celovcu, bo sigurno pristala, da se prvenstvo poedincev odigra na zgodnejši ali poznejši termin.

ASK Primorje (plavalska sekcija). Z včerajnjim dnem je prezel sekcijski trener, g. Rötzler, večletni trener dunajske »Austrije«. Treningeri se vrše dnevno od 7. do 10.30 in od 18. do 19. Sekcijski aktivno članstvo, ki je v tem času zadržano ali je v sluhah, mora takoj sporočiti pismeno sekcijskemu členstvu v kopališču Kolezije, kdaj mu je trening mogič, da se more izvesti pravilna razporeditev za njih redno treninge. — Opazorja se sekcijsko članstvo, da ugodni svoj finančni dolžnosti in plačila članarinu inkasantu, ki zoper redno pobira članarino. Obiskovanje treningov mora biti redno in je za vse verificirane obvezno. Za dvomatch proti KSU se dolgača naslednja ekipa, ki mora biti najnočnejša: Wilfan, Sturm, Tuma Ostoj, Majer, Močnik Ovtro, Kukovec, Ogrin, Pintarič, Kolar, Trampuz, Sketelj, Bleiwein M., Gabrek, Kürbös, Lista tekmovalcev, ki nastopajo v ostalih disciplinah, je v darski in moški slaćilnicu morajo

biti isto tako ob 15.30. Nastop vseh določenih obvezen; natankočnost dolžnosti!

ASK Primorje, Lahkoatletska sekcija. Zaradi gostovanja KSU odpade danes trening na našem igrišču. Pozivamo vse atlete, da prisostvujejo dvomatchu naših plavačev s KSU iz Karlovcu. Tekmovanje bo v Celovcu ob 16.30. Vstopnina 5 Din. Prihodnji redni trening bo v četrtek ob 17.30 naprej.

ASK Primorje poziva članstvo, da se v sredo v četrtek dne 8. in 9. t. m. udeleži kuluka v svetu inovativne igriske. Začetek ob 8. na igrišču; kdor ne more dopoldne, naj pride po podpolne.

Ljubljana 12.15: Plošča. — 12.45: Dnevné vesti. — 13: Napoved časa, plošča, borza. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Portreti iz svetovne literatur. — 20: Pevski solistični večer gdž. Tratnikove v gosp. Milana Juga. — 21: Plošča. — 22: Napoved časa v poročila.

Četrtek, 9. julija.

Ljubljana 12.15: Plošča. — 12.45: Dnevné vesti. — 13: Napoved časa, plošča, borza. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Prenos opere »Trubadur« z Dunaja. — 20: Plošča. — 22.30: Napoved časa v poročila.

